

Relata refero

Wojciech Łuszczyna

Zastępca redaktora naczelnego

Rzecznik Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych

Antybiotykooporność to dzisiaj jedno z najistotniejszych zagrożeń zdrowia publicznego. Od czasu odkrycia penicyliny w 1928 r. środki przeciwdrobnoustrojowe ratujące życie zrewolucjonizowały nasze społeczeństwo i gospodarkę. Obecnie dorobek ten jest zagrożony głównie z uwagi na nadmierne lub niewłaściwe stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych. Doprowadziło to do coraz częstszego występowania i rozprzestrzeniania się bakterii opornych na wiele leków. Antybiotykooporność to dzisiaj jedno z najistotniejszych zagrożeń zdrowia publicznego. W odpowiedzi na te szybko narastające zagrożenie powstał program **Jedno Zdrowie (One Health)**, który odnosi się nie tylko do ochrony zdrowia człowieka, ale także zwierząt żyjących w czystym środowisku. Główne założenia programu przedstawia artykuł Prezesa Urzędu dr Grzegorza Cessaka **Zwalczanie antybiotykooporności - współczesne wyzwanie**.

Globalizacja powyższego zagadnienia jest realizowana na forum Codex Alimentarius (CA) organizacji dzięki współpracy dwóch agend ONZ: FAO) i WHO. Obecnie CA jest instytucją w skład której wchodzi ponad 180 państw członkowskich plus UE. Wśród nowych zagadnień znalazła się także i tematyka medyczna - Ostatnio w Republice Korei, odbyła się 5. Sesja Międzypaństwowej Grupy Zadaniowej Komisji Kodeksu Żywnościowego z udziałem Polski, omówiona w **Podsumowaniu 5. Sesji Międzypaństwowej Grupy Zadaniowej Komisji Kodeksu Żywnościowego ds. Oporności na Leki Przeciwdrobnoustrojowe**.

Z poruszoną powyżej tematyką jest silnie związany materiał **Kontrola mikrobiologiczna żywności pochodzenia zwierzęcego, postępowanie z produktami niespełniającymi kryterium bezpieczeństwa oraz identyfikowalność żywności**.

Stalą pozycją Almanachu jest **Biuletyn bezpieczeństwa produktów leczniczych (nr 2/2018)**, przynoszący dwa ważne materiały: **Przegląd działania systemu nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii** oraz **Decyzje organów europejskich dotyczące bezpieczeństwa farmakoterapii**.

Artykuł pierwszy przynosi umówienie zmian w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii, które dokonały się w ciągu ostatnich pięciu lat.

Artykuł drugi przedstawia procedury wyjaśniające/arbitrażowe dotyczące bezpieczeństwa, dla których zostały wydane decyzje KE w okresie od stycznia do marca 2018 r

Od głębokiej starożytności znane są środki roślinne, którym przypisywano skuteczność w leczeniu różnych guzów, w tym nowotworowych. Artykuł **Przeciwnowotworowe leki pochodzenia roślinnego** przedstawia współczesny stan wiedzy na ten temat i rysujące się dobre perspektywy na przyszłość, zważywszy, że nie przebadano jeszcze większości roślin pod kątem ich działania onkologicznego.

Rozpoznanie, objawy i leczenie choroby von Willebranda (WvD): przegląd faktów i opinii ekspertów – to minikompendium zagadnień związanych z tą chorobą, częściej występującą od hemofilii.

Otyłość jest narastającą pandemią współczesnego świata. Obecnie dysponujemy zaledwie jednym lekiem zarejestrowanym oficjalnie do jej leczenia – terapia pozostaje w rękach dietetyków i chirurgów. Czy tak musi być? Sięgnijcie Państwo po artykuł **Pharmacological targeting of AMP-activated protein kinase (AMPK) in obesity and type 2 diabetes (T2D)**, który przedstawia nowe perspektywy, na razie będące głównie w fazie badań.

W artykule **Wytoczne EFSA/ECHA dotyczące identyfikacji substancji zaburzających gospodarkę hormonalną** przedstawiono zagadnienia związane z substancjami zaburzającymi gospodarkę hormonalną oraz prace Komisji Europejskiej i agencji unijnych w tym zakresie.

Zakończę cytatem z Seneki, dotyczącego między innymi medycyny: Nie idzie o to, w jaki sposób wyrządzono nam krzywdę, lecz w jaki ją sposób znieśliśmy...[czy też zniesiemy].